
Nutidig og fremtidig mobilitet i Hillerød Kommune

En antropologisk analyse
06.06.2024

Hillerød Kommune

*”Det er vigtigt at have det **rolige** og det **grønne** i Hillerød,
men det skal også være muligt at komme til byen som bilist.”*

- Karina, 55 år

EN ANTROPOLOGISK TILGANG

Den antropologiske dataindsamling er udført i Hillerød Kommune – både ved go-along interviews på rejser rundt i kommunen og under et pop-up event på Torvet. Vi har i alt talt med 105 borgere og besøgende i Hillerød Kommune.

Go-along interviews

Gennem go-along interviews har vi afdækket status quo ved at tale med borgere og besøgende på deres rejse fra A til B. Det giver en indsigt i den kvalitative oplevelse af forskellige transportmidler. Herunder menneskers tanker, oplevelser og holdninger. Interviewene er foregået på udvalgte steder i Hillerød Kommune: Slotsgade, ved P-hus Torvet, på Hillerød Station, ved gennemgangstunnellen mellem Hillerød Station og Søndre Jernbanevej, ved Fujifilm og Novo Nordisk, ved Favrholm Station, i lokalbanetoget og S-toget og i busserne 305 og 65E.

Vi har talt med gående, cyklister, bilister og passagerer i tog og bus.

Pop-up-event

Vi stod 3-4 timer på Torvet i Hillerød med en el-cykel, en el-bil, æbler og snack-barer, mens vi stoppede de forbigående og talte med dem om deres ønsker, forventninger og bekymringer om fremtidens mobilitet. Det har givet indsigt i, hvad Hillerøds borgere og besøgende ønsker at prioritere, og hvilke kvaliteter samt barrierer, de er optaget af – og hvilke muligheder, der er for at påvirke deres fremtidige adfærd.

8 INDSIGTER

- 1) Tre fortællinger om Hillerød
- 2) Et roligt, livligt og grønt centrum
- 3) En svær forbindelse mellem Hillerød Station og bymidten
- 4) Glade cyklister i Hillerød
- 5) Parkering skal helst være usynlig
- 6) Hillerød sydvest er et bil-land
- 7) Favrholm Station er alletiders parkeringsplads
- 8) Klima er ikke så vigtigt som praktik

Tre fortællinger om Hillerød

- **Hillerød er grøn, fredelig og fyldt med seværdigheder**

Her er fokus særligt på bymidten og slotshaven. Dette er vigtige kvaliteter for næsten alle borgere og besøgende, som de ønsker skal bibeholdes eller styrkes.

- **Hillerød er hovedstaden for oplandet**

Her er fokus på Hillerød by som helhed. Byen, der "kan det hele." Borgere og besøgende fremhæver byens mange funktioner - uddannelsesinstitutioner, handlemuligheder, naturområder og underholdningssteder.

- **Hillerød er et transitpunkt mellem Grisen og S-toget**

Her er fokus særligt på Hillerød Station. Hillerød opleves bare som et transitpunkt på vejen videre – det skal være nemt at skifte.

De forskellige fortællinger om Hillerød betyder forskellige behov og forventninger, der skal tages højde for i mobilitetsplanlægningen.

"Det er dejligt at kunne komme et sted hen, hvor der stadigvæk er byliv."

- Mie, 15 år

"Vi kan godt lide at besøge natur og se på bygninger, der har historie. Det er derfor, vi er på vej til slottet."

- Pierre, 50 år

"Vi bruger kun Hillerød som gennemkørselsby med S-tog og Grisen. Vi underviser nemlig et par gange om ugen på Gribskov Gymnasium, men vi bor på Frederiksberg."

- Mikkel, 28 år

"Her er jo virkelig smukt, så jeg har ikke noget som helst imod at skulle gå nogen steder hen. Man kan nærmest se slottet fra hvor end, man er i byen."

- Lone, 60 år

"Jeg kan rigtig godt lide torvet. Jeg synes her er dejligt og stille, og så ligger her også dejlige butikker og gode cafeer."

- Anna, 22 år

"Vi skal have det grønne og det stille inde i centrum!"

- Ole, 77 år

Et roligt, livligt og grønt centrum

- **Centrum af Hillerød opleves som grønt, roligt og på samme tid livligt.**
- **Flere fremhæver, at centrum er særlig smuk**, da man har udsigt til Frederiksborg Slot og Slotshave - næsten uanset hvor, man befinder sig.
- **Det værdsættes, at biler ikke er synlige i centrum** – det giver plads til det rolige by- og handelsliv og de gående. Enkelte nævner også, at det er hurtigere at bevæge sig på gåben eller cykel i centrum, da der kan opstå trafikpropper i bil.
- **De positive kvaliteter ved Hillerød centrum spiller en stor rolle** for både borgere og besøgende. Og mange der det som oplagt at styrke disse kvaliteter, f.eks. med mere grønt eller færre biler.

I udviklingen af fremtidens mobilitet vil det være oplagt at understøtte disse positive kvaliteter, frem for at have fokus på de negative aspekter.

En svær forbindelse mellem Hillerød Station og bymidten

- Forbindelsen mellem stationen og Hillerød midtby er svær som fodgænger og cyklist – den er både snørklet og uigennemskuelig, men har også et dårligt omdømme.
- Flere kalder stiforbindelsen for "voldtægtsstien." De ved ikke, hvorfor forbindelsen har øgenavnet, men føler sig utrygge og spekulerer over, hvilke hændelser, der ligger bag navnet.

Hvis forhold for fodgængere og cyklister samt brugen af stationen skal styrkes i fremtidens mobilitetsplanlægning, vil denne forbindelse være et oplagt sted at starte.

"Jeg kommer fra Hareskov og i tog toget. Det var fint, men gåturen fra stationen til Torvet var faktisk lang og snørklet. Jeg blev da nødt til at finde min telefon frem undervejs. Det er meget sådan til højre, til venstre, kryds vejen osv.

- Kirsten, 60 år

"Der har været nogle rygter om voldtægter på stien, men for mig er det bare rygter. [...] Man snakkede også om det dengang, jeg gik i gymnasiet, og nu er jeg 25 år, og man snakker stadig om det."

- Emilia, 25 år

"Jeg hørte nogle andre kalde stien for noget med 'voldtægt' engang. Her er jo fint, når det er lyst som nu. Men her er ikke så fedt, når det er mørkt. [...] Jeg ved jo ikke, hvorfor den hedder det med 'voldtægt', men jeg tænker bare, at det ikke kommer af ingenting."

- Sille, 16 år

"Cykelstierne bliver ikke fejte, så det hober sig op med både blade og glasskår. [...] Det er ikke særlig rart at være cyklist, men jeg cykler alligevel, fordi det er den bedste måde at komme rundt i byen på."

- Agnete, 56 år

"Vi synes, det er meget nemt at cykle rundt til alting, fordi der er rigtig mange små smutveje. Og så er der også bare rigtig gode cykelstier."

- Emil, 15 år

"Denne her by burde jo ikke hedde Hillerød. Den burde hedde Hullerød, når nu vejene er fyldt med huller. Asfalten er simpelthen så elendig både for cyklister og bilister."

- Thomas, 47 år

Glade cyklister i Hillerød

- Mange cyklister i Hillerød er glade for at være cyklister, idet man undgår trafikpropper og får frisk luft og motion.
- Flere fremhæver, at cyklen let kan kombineres med tog fra Hillerød Station, da man nemt kan parkere cyklen eller tage den med videre i toget – modsat bilen.
- Det er værd at notere sig, at især de unge har grønne transportvaner – langt de fleste, vi møder, cykler, tager løbehjul, tog og bus. De, der bor i landområderne omkring Hillerød, overvejer at få en bil, når de fylder 18 år.
- Flere cyklister påpeger, at selvom de er glade for at cykle – så kan forholdene for cyklister godt fremmes: enkelte steder mangler der cykelstier, de eksisterende cykelstier er hullede eller fyldt med blade og glasskår – men de foretrækker stadig at cykle rundt i Hillerød.

De gode cykelvaner og den store cykelglæde hos borgere og besøgende er værd at understøtte og udbrede. Et særskilt fokus på at bibeholde de unges grønne cykelvaner – efter de fylder 18 år – er også oplagt.

Parkering skal helst være usynlig

- **Der er generelt opbakning til tanken om en bilfri bymidte** (butiksejere er dog fokuserede på at kunne få varelevering) - og at parkering hører til i periferien af centrum. Dermed bliver centrum nemlig mere rolig, fodgængervenlig og grøn.
- **Parkering i centrum må ikke fylde for meget.** Mange foretrækker derfor parkeringskældre/parkeringshuse, så bilerne er så usynlige som muligt. Flere understreger dog, at enkelte parkeringshuse i dag er nedslidte.
- **Folks forventninger til parkering afhænger af deres ærinde:**
 - 1) **Når de skal ind til byen – ”på tur”** – siger flere, at det i orden at gå hen til deres gøremål. F.eks. torvet med butikker, caféliv, seværdigheder eller andet i centrum. 500 meter eller fem minutters bliver nævnt som en acceptabel distance.
 - 2) **Når de skal hjem eller på arbejde** – her flere en forventning om at kunne parkere lige foran deres arbejdsplads eller hoveddør.

Når der planlægges parkering, er det derfor oplagt at basere denne på borgere og besøgenes forskellige forventninger hertil.

”Der er virkelig mange mennesker, der flytter fra byen fordi de simpelthen ikke kan finde plads til deres egen bil.”

- Alice, 45 år

”Jeg synes jo, at man skulle bygge byen op, så det er muligt at parkere uden for midtbyen, og derfra tage noget rigtig god og effektiv offentlig transport ind.”

- Esben, 47 år

”Jeg synes, vi skal sørge for, at der er nogle gode P-huse, hvor man kan parkere sin bil, og så gå derfra ind til midtbyen. Jeg mener godt, at man kan parkere sin bil og gå 500 meter.”

- Ole, 77 år

Peder Oxes Allé er et bil-land

- Modsat det rolige, grønne Hillerød centrum, **opleves byens sydvestlige område ved Peder Oxes Allé som et sted præget af veje, biler og parkering.**
- Her ligger virksomhederne, Fujifilm og Novo Nordisk, og langt de fleste medarbejdere kommer i bil og forventer at kunne parkere tæt på hovedindgangen.
- Ved Fujifilm er dog for få parkeringspladser og flere medarbejdere nævner, at de bruger lang tid på at lede efter parkering og derfor parkerer ved Rådhuset.
- Hillerøds borgere fremhæver mere generelt, at der kan opstå trafikpropper i morgen- og eftermiddagstidernes myldretid.
- Flere medarbejdere afskriver bussen, da den ikke kører hyppigt og sent nok. Og fordi stoppestedet ikke ligger tæt nok på Fujifilms indgang.

I Hillerøds sydvestlige område er brugergruppen meget homogen – primært medarbejdere fra de store virksomheder. Derfor er det oplagt, at mobiliteten understøtter deres behov og målrettet udfordrer deres vaner.

Vi skal møde [på arbejde i Fujifilm] klokken 07.00, men vi er nødt til at være her en hel time eller halvanden time før for at være sikre på, at vi kan få en parkeringsplads. Nogle gange parkerer jeg endda ved Rådhuset på den anden side af vejen, fordi der simpelthen ikke er nogen plads [på Fujifilms parkeringsplads].”

- Alex, 32 år

”Det er helt klart min fornemmelse, at næsten alle medarbejderne [i Fujifilm] tager bil.”

- Christian 45 år

”Vi har en parkeringsplads tilkøbt U/Nord, hvor man bare skal registrere sig med sin nummerplade, og så er det gratis at holde der. Derfor så kører jeg bare hertil i bil.”

- Martin, 50 år

"Det giver rigtig god mening at parkere bilen her ved Favrholt Station. Førhen skulle jeg parkere ved Hillerød Station, og det var bare nærmest umuligt. Det er rigtig dejligt, at Favrholt Station er kommet til!"

- Anders, 41 år

Jeg synes, det er mægtig fint, at der endelig er kommet en station her med en masse parkeringspladser."

- Inge, 65 år

"Her skal jeg ikke lede efter en parkeringsplads."

- Jens, 50 år

Favrholt Station er alletiders parkeringsplads

- Ved Favrholt Station møder vi primært bilister, der bruger stationen som led i deres pendlertur mod KBH. De kører i bil til stationen, parkerer og tager S-toget.
- Stationens brugere er meget tilfredse med, at Favrholt Station er blevet bygget. Den det muligt at transportere sig hurtigere, da de ikke skal bruge tid på at finde parkering ved Hillerød Station. Samtidig sparer de ét stop på A-linjen.
- At kombinere bil med S-tog fra Favrholt Station vurderes at være hurtigere end at kombinere lokalbanen med S-tog fra Hillerød Station.
- Langt de fleste kommer til stationen i bil – vi møder og ser meget få cyklister.

Bilisterne har opdaget Favrholt station - I det videre arbejde med stationen vil det være oplagt at have et særligt fokus på de lette trafikanter.

"Jeg går rundt overalt her i byen. Jeg har nemlig ikke noget kørekort, [...] og man kan nemt gå alle steder hen."

- Karen, 60 år

"Der er ret mange fra mit arbejde, [Fujifilm], som cykler til og fra arbejde. Det er primært dem, der bor i Hillerød Kommune. Dem, der bor længere væk, tager selvfølgelig bilen."

- Charlotte, 39 år

"Min mor og jeg kører sammen i bil til Fujifilm hver morgen. Selvom det nogle gange tager 1,5 time fordi vi skal finde en parkeringsplads [...] Busserne passer nemlig ikke altid sammen."

- Alex, 32 år

Klima er ikke så vigtigt som praktik

- Klimahensyn er **ikke** det primære argument, som borgere og besøgende fremhæver som motivation for transportvalg. Klimaet er vigtigt for mange, men det begrundes ikke deres transportvalg.
- De fleste gør, hvad der er "nemtest."
- **Gående i centrum** fremhæver den korte gåafstand mellem byens funktioner, motion og frisk luft.
- **Cyklister** fremhæver de mange cykelstier, der forbinder byen, og at de ved brug af cyklen kan komme hurtigt frem og undgå trafikprop og ventetid.
- **Passagerer i bus og tog** fremhæver, at forbindelse til KBH er god at der stadig er få gode busforbindelser i Hillerød – særligt ældre sig over nedlagte forbindelser.
- **Bilister** fremhæver, at der er lang afstand fra deres hjem til deres mål. Stationer er for langt væk, busser og lokalbane kører for sjældent - og det derfor er hurtigere at tage bilen.

Selvom klima og CO₂-neutralitet er vigtige hensyn i mobilitetsplanlægning, er det ikke dette fokus, der skal motivere borgerne. Her er fokus primært på praktik og til dels motion, frisk luft m.m.

*Stine Ilum, antropolog/ph.d./projektleder
stil@cowi.com*

*Sophia Rouvillain, bysociolog
sorv@cowi.com*

*Alberte Solgaard Sørensen, antropologistuderende
abss@cowi.com*

Afdeling 1205 By og transport

Version 0.1, Juni 2024

COWI